

Mitrovica Ugrozava Napore Ujedinjenih Nacija

Author: [Lazar Semini](#)

Talas nasilja, posledica napada granatama na UN autobus u Mitrovici, dovodi u pitanje poverenje svih strana i ugrozava napore medjunarodne zajednice u stvaranju zajednickih institucija.

U nedavnim sukobima u Mitrovici poginulo je vise Srba i Albanaca, dok su mnogi od njih ranjeni. Tesko da je do sukoba moglo doci u gore vreme.

Posle napada granatama na autobus Ujedinjenih Nacija u sreu 2.februara, u kojem su dva starija pripadnika srpske nacionalnosti izgubila zivot dok je petoro ljudi ranjeno, doslo je osvetnickih napada i demonstracija. Zivot je izgubilo sestoro Albanaca, unistene su albanske kuce, bombardovan je jedan srpski kafic u kojem je ranjeno oko desetak osoba, vise UN vozila je spaljeno, a nekoliko vojnika KFOR-a pretrpelo je lakse povrede.

U toku demonstracija zavadjenih strana u petak 4. februara, na suprotnim stranama reke koja razdvaja severni deo grada sa pretežno srpskim stanovnistvom od juznog albanskog dela,ranjeno je vise osoba. Uveden je policijski cas od 20 casova do 5 sati narednog dana.

Premda UN vrsi pritisak da bi se pokrenulo Privremeno administrativno vece Kosova, u cijoj bi pokrajinskoj vlasti ucestvovali lokalni rukovodioci, ovo nasilje izaziva nepoverenje sukobljenih strana u medjunarodne organizacije i bilo koje druge institucije koje one pokusavaju uspostaviti.

Ova inicijativa, objavljena pre nekoliko dana, od pocetka je hedikepirana otporom od strane oba albanska rivala koji oklevaju da medjusobno dele vlast kao i od strane srpskih lidera koji navode bezbednosnu situaciju i neuspeh UN misije na Kosovu (UNMIK) da stvori uslove za povratak Srba, koji su pobegli iz pokrajine po zavrsetku NATO bombardovanja.

Uprkos svemu UN zvanicnici su optimisticki predvidjali da se predstavnici svih strana polako okrenuti ka ucestvovanju u radu ove institucije. U medjuvremenu, dok je Kosovo uzivalo prekid nasilja, sef UN misije Bernard Kouchner otputovao je u Japan da bi dosao do preko potrebnih sredstava za svoju administraciju koja je zapala u novcane nepravilike.

Ovo poslednje nasilje narusava nedavno uspostavljeni mir, koci napore za izgradnju zajednickih institucija, kao i stvaranja medjusobnog poverenja.

Kouchner je bio primoran da prekine svoju turneju prikupljanja novca,a potparol UN, Susan Manuel je opisala izbijanje sukoba " kao zastrasujuci i uzasni porast" medjuetnickog nasilja.

U medjuvremenu su Srbi i Albanci medjusobno optuzivali jedni druge za izazivanje krvoprolica, dok je poverenja u snage UN, KFOR-a kao i u ostale medjunarodne institucije postepeno opadalo.

Predstavnik kosovskih Srba, Jovica Jovanovic, rekao je da su ovi napadi deo "kontinuiranih pokusaja albanskih terorista da ociste Kosovo od Srba. Stav misije UN samo potspesuje zlocine".

Albanski rukovodioci su u medjuvremenu optuzili "srpske paravojne teroriste" za izazivanje nemira.

Lokalna albanska stampa objavljuje da je sest autobusa punih pripadnika srpskih paravojnih formacija, od kojih su mnogi poznati po zlocinackim aktivnostima u toku sprovođenja etnickog ciscenja prosle godine, stiglo pocetkom sedmice u podrucje Mitrovice. Novine izvestavaju da su nekih 500 pripadnika srpske nacionalnosti, predvodjenih sefom policije, napali svoje sunarodnike.

Zvanicnici UN narocito su besni zbog napada na autobus UNHCR, koji se kretao kroz podrucje nastanjeno pretežno albanskim stanovnistvom, pod zastitom dvoje francuskih oklopnih kola.

"Ovaj incident predstavlja jasan napad na UNHCR", rekao je Dennis McNamara, specijalni izaslanik UNHCR na Kosovo. "To nas vrlo demoralise, posle tolikog vremena koje smo proveli sa ovim ljudima, sa izbeglicama koje smo vratili kucama i zadatka koje izvrsavamo na Kosovu".

Posle napada na autobus i eksplozije granate u srpskom kaficu do kojeg je doslo sledeceg dana, stotine Srba iz severnog dela grada naoruzani oruzjem i metalnim polugama izazvalo je opsti metez i napalo albanske kuce koristeći granate i eksplozivne naprave. Poginulo je bar sest Albanaca i vise od dvadeset ljudi je ranjeno.

Sudeci po informaciji potparola UNHCR, Paule Ghedini, procenjuje se da je oko 4500 hiljade Albanaca, nastanjenih u severnom delu grada sa pretežno srpskim stanovnistvom, pokusalo da pobegne.

U petak su pripadnici francuske i italijanske policije upotreбили suzavac da bi rasterali gomilu Albanaca koji su pokusali preci most preko reke Ibar, navodno da odbrane svoje rodjake na drugoj strani mosta. Nekoliko policajaca i demonstranata povredjeno je u ovom sukobu.

Demonstranti su se razisli tek posto su stigle jedinice Zastitnog korupsa Kosova, novoformirane vojno-civilne institucije.

U posebnom incidentu pocetkom sedmice, jedan ruski vojnik KFOR-a tesko je ranjen u grudi dok je pratio srpsku decu u skolu,.

Zapadni politicari i medjunarodne institucije zamolile su zavadjene strane da se "uzdrze od nasilja i osvete".

Komandant KFOR-a general Klaus Reinhardt osudio je ovaj bombaski napad i izrazio zabrinutost da ce nastavak nasilja odvratiti donatore sa Zapada da pruze pomoc pri rekonstrukciji pokrajine.

"Ovo je jedan od najnehumanijih napada koji ste mogli zamisliti. Ne mozemo da verujemo da je neko mogao napasti autobus koji je prevezio civile" izjavio je on pred okupljenim novinarima.

Osudjujuci "bujicu neobicno zestokih napada usmerenih protiv civila", potparol UN, Manuel, je upozorila da "ovakva mrznja preti da zaustavi napredak koji je narod Kosova postigao u mnogim zivotnim podrucjima."

Prelazno administrativno vece uputilo je apel stanovnistvu i liderima sa obe strane da se "uzdrze od daljeg nasilja i osvete i zapocnu saradnju sa UNMIK policijom i snagama KFOR-a... da bi se pronasli nacine putem kojih bi se sprecila dalja eskalacija nasilja", po recima glavnog predstavnika UNMIK, Jocka Covey.

Medjutim, lokalno rukovodstvo odgovorilo je optuzbama usmerenim protiv medjunarodne administracije.

"Na nesrecu doslo je do ubijanja i ranjavanja stanovnistva, ali takodje i do zanemarivanja nalazenja konacnog resenja za problem Mitrovice, od strane KFOR i UNMIK snaga", rekao je Hashim Thaci, bivsi sef prelazne kosovske vlade i Oslobodilacke vojske Kosova.

Lokalna stampa prenosi zalbe upucene od strane Albanaca iz Mitrovice na racun francuskih trupa,koje ih nisu zastitile kada ih je napala gomila Srba.

Razdor kakav postoji u Mitrovici koci ekonomski kao i politicki razvoj Kosova. Obliznji rudnikTrepca, na primer, jos uvek nije u pogonu delom zbog toga sto polovina rudnika pripada albanskoj, a polovina se nalazi u kraju nastanjenim pretežno srpskim stanovnistvom.

U medjuvremenu, KFOR je doveo nove snage, uveo policijski cas i objavio da je situacija pod kontrolom. Potparol Ghedini izjavila je da je UNHCR suspendovao sve aktivnosti u severnom delu grada.

Llazar Semini je direktor projekta IWPR na Kosovu.

Location: Kosovo

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/mitrovica-ugrozava-napore-ujedinjenih-nacija>